

despicata (Scopoli, 1763) – 13.VIII.2013(3); *Pyrausta aurata* (Scopoli, 1763) – 13.VIII.2013(2); *Panstegia aerealis* (Hübner, 1793) – 13.VIII.2013(1); *Sitochroa verticalis* (Linnaeus, 1758) – 13.VIII.2013(4); *Perinephela lancealis* (Denis & Schiffermüller, 1775) – 13.VIII.2013(1); *Psammotis pulveralis* (Hübner, 1796) – 7.VII.2013(12), 13.VIII.2013(3); *Ostrinia nubilalis* (Hübner, 1796) – 7.VII.2013(2) 13.VIII.2013(1); *Anania verbascalis* (Denis & Schiffermüller, 1775) – 25.VIII.2013(1); *Pleuroptya ruralis* (Scopoli, 1763) – 13.VIII.2013(32).

З виявлених 38 видів два види вперше знайдені на Північному Сході України, це *Panstegia aerealis* (вид раніше реєструвався лише на Заході України), та *Pyrausta rectefascialis* (вид раніше зустрічався в південних районах України). Отже на сьогоднішній день повний список вогнівок Сумської області налічує 158 видів, однак територію парку ми тільки почали досліджувати, враховуючи ці дві цікаві знахідки можна сподіватись на розширення списку видів вогнівок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. Speidel W. Pyralidae / Speidel W. // The Lepidoptera of Europe [Karsholt O. & Razowski J. (eds)]. – 1996. – P.166-196.

РЕЗЮМЕ

А.В. Говорун, В.С. Латишев. К изучению фауны огневок (Lepidoptera, Pyralidae) Гетьманского НПП.

В работе представлены результаты исследований огневок территорий НПП Гетьманский.

Ключевые слова: огневки, Pyralidae, фауна.

SUMMARY

A.V. Govorun, V.S. Latyshev. The Caddisflies (Lepidoptera, Pyralidae) of the territories NPP Getmanskyj.

The paper presents the results of research caddisflies territories adjacent to the biological station "Vakalovschina".

Key words: Pyralidae family, Pyralidae, fauna.

УДК 595.768.12

О. В. Говорун, В. А. Лохоня

ФАУНА ЛИСТОЇДІВ (COLEOPTERA, CHRYSOMELIDAE) СУМСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Представлено результати дослідження видового складу листоїдів на території Сумського району.

Ключові слова: листоїди, Chrysomelidae, Сумський район.

Вступ. Вивчення фауни листоїдів Сумського району, проводилось нами протягом двох років. Попри те, що видовий склад цієї родини на території Сумської області досить різноманітний по числу видів, в тому числі і тих, які завдають шкоди сільському господарству, робіт, які б описували видовий склад хризомелід на даній території, немає. Фауна листоїдів суміжних територій описана краще. Для порівняння, список листоїдів Харківської області наведений Левчинською Г. Н і Прокопенко А. А. містить понад 180 видів [2], для південно-західних областей України відомо понад 250 видів [4].

Мета статті. Охарактеризувати фауну листоїдів (Coleoptera, Chrysomelidae) в умовах Сумського району.

Матеріали і методи досліджень. Матеріалом для даної роботи є збори хризомелід за період з 2012 по 2014 рік на території Сумського району Сумської області в 5 пунктах: в селі Токарі, на території біостаціонару СумДПУ ім. А. С. Макаренка в с. Вакалівщина, в околицях сіл Велика Чернеччина і Могриця, в парках м. Суми. Збори імаго жуків проводились такими методами: огляд рослин, струшування з рослин, косіння сачком.

Результати та їх обговорення. За даний період було зібрано близько 250 екземплярів хризомелід.

Далі наводиться список листоїдів, виявлених на території Сумського району Сумської області.

Список ґрунтується на загальноприйнятій систематиці родини [1].

Наведені види відносяться до 19 родів: *Agelastica*, *Altica*, *Cassida*, *Chrysolina*, *Chrysomela*, *Crepidodera*, *Clytra*, *Cryptocephalus*, *Donacia*, *Galeruca*, *Gnathomela*, *Gonioctena*, *Leptinotarsa*, *Lilioceris*, *Lochmaea*, *Mantura*, *Phyllotreta*, *Smaragdina*, *Timarcha*.

До родів *Chrysolina*, *Cryptocephalus* належить по 8 видів, до роду *Galeruca* – 4 види, до родів *Altica*, *Cassida*, *Chrysomela* – по 2 види, до родів *Agelastika*, *Crepidodera*, *Donacia*, *Gastrophysa*, *Gnathomela*, *Goniosstena*, *Leptinotarsa*, *Lilioceris*, *Lochmaea*, *Mantura*, *Phyllotreta*, *Smaragdina*, *Timarcha* – по одному виду.

Видовий склад листоїдів району досліджень:

1. *Agelastica alni* Linnaeus, 1758; 2. *Altica aenescens* Weise, 1888; 3. *Altica engstromi* Sahlberg, 1893; 4. *Cassida nebulosa* Linnaeus, 1758; 5. *Cassida viridis* Linnaeus, 1758; 6. *Chrysolina alata* Fabricius, 1792; 7. *Chrysolina carnifex* Fabricius, 1792; 8. *Chrysolina dzhungarica* Fabricius, 1792; 9. *Chrysolina globipennis* Sffr., 1885; 10. *Chrysolina graminis* Linnaeus, 1758; 11. *Chrysolina oricalcia* Muell, 1776; 12. *Chrysolina polita* Linnaeus, 1758; 13. *Chrysolina reitteri* Weise, 1884; 14. *Chrysomela populi* Linnaeus, 1758; 15. *Chrysomela viqintipunctata* Scopoli, 1763; 16. *Clytra laeviuscula* Ratzeburg, 1837; 17.

Crepidodera aurata Muell, 1776; 18. *Cryptocephalus sericeus* Linnaeus, 1758; 19. *Cryptocephalus biguttatus* Scopoli, 1763; 20. *Cryptocephalus nitidulus* Fabricius; 1792; 21. *Cryptocephalus ocellatus* Drapiez, 1819; 22. *Cryptocephalus octacosmus* Bedel, 1891; 23. *Cryptocephalus octopunctatus* Scopoli, 1763; 24. *Cryptocephalus pallifrons* Gyllenhal, 1813; 25. *Cryptocephalus sexpunctatus* Linnaeus, 1758; 26. *Donacia vulgaris* Zschach, 1788; 27. *Galeruca interrupta* Weisse, 1884; 28. *Galeruca laticollis* Sahlberg, 1837; 29. *Galeruca melanocephala* Ponza, 1805; 30. *Galeruca pomonae* Scopoli, 1763; 31. *Gastrophysa viridula* De Geer, 1775; 32. *Gnathomela praestans* Lopatin, 1972; 33. *Gonioctena viminalis* Linnaeus, 1758; 34. *Leptinotarsa decemlineata* Say, 1824; 35. *Lilioceris merdigera* Linnaeus, 1758; 36. *Lochmaea caprea* Linnaeus, 1758; 37. *Mantura rustica* Linnaeus, 1767; 38. *Phyllotreta nemorum* Linnaeus, 1758; 39. *Smaragdina salicina* Scopoli, 1763; 40. *Timarcha rugulosa* Herrich-Schaeffer, 1838.

Висновки. На сьогоднішній день, на території Сумського району нами виявлено 40 видів листоїдів, що являється приблизно четвертою частиною з можливого числа видів в даному регіоні. Район дослідження цікавий тим, що розташовується на крайньому північному сході України і для нього є характерною велика різноманітність ландшафтів. Всі ці фактори, вказують на необхідність продовження досліджень видового складу хризомелід даної території.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беньковский А. О. Определитель жуков листоедов (Coleoptera Chrysomelidae) Европейской части России и европейских стран ближнего зарубежья / А. О. Беньковский. – Москва: Техполиграфцентр, 1999. – 204 с.: ил. – ISBN 5-900095-12-6. 2. Левчинская Г. К эколого-фаунистической характеристике листоедов (Coleoptera, Chrysomelidae) пойм рек Северного Донца и Оскола в пределах Харьковской области / Г. Левчинская, А. Прокопенко // Вестник Харьковского ун-та. – 1980. – № 195. – С.73-75. 3. Лопатин И. Насекомые Беларуси: Листоеды (Coleoptera, Chrysomelidae) / Лопатин И., Нестерова О. // монография / – Минск: УП «Технопринт», 2005. – 294 с. – ISBN 985-464-846-X 4. Трач В. А. Жуки-листоїди південного заходу України (фауна, екологія): автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. Біолог. Наук спец. 03.00.24 «Ентомологія» / Трач В'ячеслав Анатолійович: Київ, ін-т зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України – Київ, 2008. – 19 с.

РЕЗЮМЕ

А.В. Говорун, В.А. Лохоня Фауна листоїдів (Coleoptera, Chrysomelidae) Сумського району, Сумської області України.

В даній статті описується фауна жуков-листоїдів на території Сумського району.

Ключевые слова: Листоїди, Chrysomelidae, Сумської район.

SUMMARY

A.V. Govorun, V.A. Lokhonya Fauna of chrysomelids (Coleoptera, Chrysomelidae) Sumy region of Ukraine.

This article describes the fauna of chrysomelids in Sumy region.

Key words: Chrysomelids, Chrysomelidae, Sumy region.